

Svenska Naturskyddsföreningen

(The Swedish Society for the Conservation of Nature)

RIKSORGANISATION FÖR NATURVÅRD · TIDSKRIFTEN SVERIGES NATUR

Kungsholms Strand 125 112 34 STOCKHOLM

Telefon växel 08 - 54 14 70

Postgiro 21 66-7 · Bankgiro 165-5380

Länsförbundet i Göteborg och Bohuslän
Att.: Olov Holmstrand
Televisionsgatan 15
421 35 VÄSTRA FRÖLUNDA

Ert dnr

Vårt dnr

45/70

Vår sign.

MS/IN

Stockholm den

1979-11-23

Frågor ang. Projekt Varg

./.

I länsförbundets skrivelse 1979-06-27 och i den bifogade promemorian av Klas Palmén tas några grundläggande frågor upp rörande vargens framtid i Sverige. Jag skall försöka att så koncist som möjligt redovisa bakgrunden till och innehållet i SNF:s Projekt Varg och ge svar på frågorna i promemorian.

Det övergripande syftet med Projekt Varg har från starten varit att medverka till bevarandet av en livskraftig vargstam i vilt tillstånd i Sverige (se bl.a. SNF:s "Varglöpsedel").

Projektet kan - något förenklat - delas upp i tre delar:

1. En diskussion och förslag om etablerandet av en vargstam i frihet.
2. Information om vargen som djurart för att avliva myter om dess farlighet och för att skapa förståelse för önskvärda naturvårdsåtgärder.
3. Uppfödning av varg i fångenskap, för att ha en viss återförsäkring och som stöd för 1. och 2. ovan.

Punkterna 1. och 2. är fortfarande aktuella för SNF:s del. Punkt 3., uppfödningen, har bedrivits i lyckosamt samarbete med djurparker i landet och en överföring av ansvaret sker nu från SNF till parkerna med Skansen som samordnare och stamboksansvarig.

./.

En arbetsgrupp inom SNF (och med några observatörer från andra intressenter) hjälpte föreningen att dra upp riktlinjer för arbetet och att producera en projektrapport (bifogas). Rapporten översändes 1976 till jordbruksdepartementet med en begäran om att staten skulle ta det fulla ansvaret för att vargen inte utrotades i Sverige och för att åtgärder vidtas för att stärka stammen. Rapporten redovisades i Sveriges Natur 5/76.

Vissa av slutsatserna i rapporten skulle formulerats annorlunda idag, eftersom förutsättningarna har ändrats något. Framför allt har en liten grupp vargar upptäckts vid norska gränsen och den invandring från Finland av några djur, som bara för några år sedan ansågs helt osannolik har ju nu skett. I övrigt gäller fortfarande de flesta av rapportens resonemang.

Efter denna summerande bakgrundsbeskrivning och med vidare hänvisning till Sveriges Natur-artiklar och "Rapport från Projekt Varg" övergår jag till frågorna.

1. På sid. 33 i rapporten diskuteras frågan om önskvärd storlek på vargstammen. (Tyvärr måste det nog konstateras, att den siffra på 100 djur som där nämns som ett antal med "inbyggda säkerhetsmarginaler" troligen är politiskt orealistisk idag.)
2. På sid. 34-37 i rapporten finns ett utförligt resonemang om var i Sverige vargen skulle kunna förekomma. Också i en ledare i Sveriges Natur 3/79 anges att vargen bör få återkomma i skogslandet. SNF har således pläderat för att vargen i första hand skall finnas utanför renskötselområdena. Samtidigt måste vi konstatera att de stora rovdjuren också bör ha rätt och möjlighet att leva i de stora glesbefolkade markerna i norr, i synnerhet som staten har accepterat att utbetala ganska frikostiga ersättningar för skador som rovdjuren åsamkar tamdjurshållningen. Det bör dessutom understrykas att med nuvarande ytterligt försiktiga eller, i vissa fall, negativa inställning från myndigheternas sida, måste vi sträva efter att slå vakt om det försvinnande lilla antal vargar som finns, där de finns. Det är den smala chans vi har att slippa det synnerligen kostnadskrävande och komplicerade utplanteringsarbete som skisseras i Rapport från Projekt Varg.
3. Naturvårdsverket och berörda länsstyrelser bör utreda frågan om lämpliga områden för varg. SNF har vid flera tillfällen under de senaste månaderna diskuterat detta med naturvårdsverket och också erbjudit sin medverkan vid en sådan utredning. Det kan nämnas att förslaget i Klas Palméns promemoria att flytta vilda djur till djurparker tyvärr inte löser något problem. Uppfödningen i fångenskap har lyckats så pass väl, att djurparkernas kapacitet att hysa djur nu börjar bli fullt utnyttjad.
4. Ett fortsatt opinionstryck på politiker och myndigheter är viktigt. En grundförutsättning för en lyckosam lösning på sikt, är emellertid en fortsatt förändring av attityderna hos allmänheten till vargen och andra rovdjur. Inom ramen för Projekt Varg pågår därför i samarbete med Riksmuséet produktionen av en större utställning med "kringmaterial" om våra attityder till rovdjur och rovfåglar. SNF har också kommit överens med Samernas Riksförbund och Samernas Ungdomsförbund om överläggningar i frågor av gemensamt intresse, inkl. rovdjursfrågan. (Enda orsaken till att överläggningarna inte redan hållits, är att sameorganisationerna velat koncentrera krafterna på skattefjällsmålet.)

Jag hoppas att denna information om Projekt Varg är tillräckligt klargörande. Jag beklagar att svaret dröjt något, men kansliet har varit underbemannat och jag har velat ge en någorlunda fyllig bild av hur jag uppfattar situationen i stället för att bara hänvisa till det tryckta materialet.

De bästa hälsningar
SVENSKA NATURSKYDDSFÖRENINGEN

Kopia till:

Anders Bjärvall
Mart Marend
Bengt Erikson
Pelle Nordmalm

Helge Segnestam
Ordförande

Promemoria

Dnr 45/70
1979-10-02

Projekt Varg - Utredning om lämpliga områden för vargen i framtiden

Vid telefonsamtal den 27 september 1979 med Ulf Weinberg, SNV, frågade jag hur långt arbetet med en skrivelse från Naturvårdsverket till berörda länsstyrelser om lämpliga områden för varg i framtiden hade kommit. Ulf svarade att utkastet legat färdigt under över ett halvår men att intresset för att verket skulle sända ut skrivelse hittills varit ljust från andra på Naturvårdsverket. Ulf skulle däremot dagen efter vårt telefonsamtal ta upp frågan igen med Valfrid Paulsson.

Om verket inte skriver, bör vi skriva till Naturvårdsverket eller Jordbruksdepartementet, och i det första fallet begära att Naturvårdsverket skriver, i det andra fallet begära att Naturvårdsverket får ett uppdrag från Jordbruksdepartementet att utreda den här frågan.

Om verket däremot skriver eller när verket skriver bör vi sända kopia av skrivelsen till berörda länsförbund och uppmana dem att bevaka ärendet och se till att länsstyrelserna svarar med en positiv grundton.

Mats

Ulf W. meddelat (nov-79) att SNV inte
avser skriva till länsstyrelserna.